

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt
Fél évre 3 „
Negy. évre 1 frt 50 kr.
Egy szám ára 5 kr.

Hirdetések és nyil-
téri közlemények
jutányosan közöltnak.

VÉGVIDÉK

Politikai lap.

Szerkesztőség:

Gromon ut 8 sz. a.

Kiadóhivatal:

József főherceg
utca 11 szám.

Közlemények a szer-
kesztőségbe, előfize-
tési és hirdetési díjak,
úgy a lap szétküldé-
sére vonatkozó pana-
szok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap, szerda és
péntek reggel.

Főszerkesztő:

Feymann Gyula

Felelős szerkesztő:

Dr. Hódy Antal

ÜGYVÉDEK.

Hirdetések

Vig Simon nyomdájában is felvételnek.

Gromon utca 8. szám.

Átöröklés és nivellálás.

(Mult és jelen.)

I.

A körhöz hasonló önmagába visz-
szatéró görbe vonal e földtekén min-
den életnyilvánulás. Kezdeté az ismer-
retlenség homályába vész s vége em-
beri szemmel ki nem fürkészhető örök
rejtély.

A hosszú pálya, a mely e kettő
között elterül, az életnek göröngyös
országútja, mely veszedelmes szirtek,
kies völgyek-, megmérhetetlen mély-
ségek-, véghetetlen rónák- és kietlen
sivatagok szomoruan válozatos képét
tárja szemünk elé. Ezen az ország-
úton bolyong az ember, ez élő öntu-
dat ki nem békülve a nyugtalanító
sötét gondolatokkal, hogy léte, elméje és
minden alkotása véges parány a vég-
telen nagy birodalmában. Alkonyatot
érő földi léte az egyénnek — éppen
ugy, mint az emberiségnek számos
küzdelemteljes évezredet számláló tör-
ténete egyetlen egy feltétlen igazságot
hámozhathat ki a tapasztalatok óceán-
jából: „elmulik minden és ismétlődik
minden;“ ez az igazság, mely bu-
csuztató danája a haldoklónak s re-
ményt keltő lelkesítő, harci indulója
a közügyért küzdő önzetlen viador-
nak.

Évszak évszakot ér a természet
örök törvénye által megállapított sza-
bályos menetben; foggantatás, kikel-
tés, érlelés és dermesztő megsemmi-
sítés ama örökérvényű programpon-
tok, melyeken a nagy természet koty-
vasztó konyhájában keresztül kell
mennie minden földi rendeltetés betöl-
tésére szánt gyümölcsnek, legyen em-
ber, állat avagy plánta a neve.

S valamint a természet maga, ugy
programja is változatlan.

Az emberésszel fel nem érhető tö-
kélyt megtestesítő nagy világegyetem
remek gépezetének egyik alkatrésze a
tökéletlen ember; képmása annak a min-
denhatóságnak, a mely a mindent a
semmiből megalkotta. Képmása az ön-
tudat folytán, melyet lényé ural; kép-
mása, mert közvetlen isteni szikra a
lélek, a mely az éggel hozza kapoco-
latba s képmása végül a lelkiismeret
és igazságosság jogczimén, mely tö-
kéletlen földi mivoltában tetteit kor-
mányozza, vétkeit megtorolja s bü-
neinek nemezise.

Utolérhetetlen eszmények he-
vitik örökké elégtelen lelkületét
s sorsának tragikumuma a természet
rendje, mely ellentmondást nem
tűrő következetességgel jelölte ki he-
lyét s e helyen folyton épít s kény-

telen rombolni, hogy újból építhessen;
a mit ma megalkotott, ugyanazt hol-
nap önönmaga dönti az enyészetbe.

Lemondást jelentő keserű gunynyal
fejezi ki azt a történetíró e lakonikus
mondással, hogy „a történelem ismét-
lődik.“

Ha a jelek nem csálnak, mi-
is nemsokára kortársai, élő szemtanui
leszünk annak, hogy a függöny legör-
dült s az emberiség szomorú játéka-
nak egy felvonása befejezést nyert, az
emberiség sebző kiábrándulására új-
lag bizonyítva be azt, hogy a törté-
nelem tényleg ismétlődik.

Nem politizálunk csak azokra
a napi eseményekre utalunk, a
melyeknek színhelye az az ország,
melyben egy évszázaddal ezelőtt a
szabadság véres lobogót emele és
patakokban omló emberi vér árán
váltatott meg az egész emberiség.
Csekély jelentéktelen okok szülnek
gyakran nagy horderejű végzetes oko-
zatokat. Paránynak paránya az egyén,
de mégis valami, mert érez; feljajdul,
ha megsebzik testét, megrendítő a
kin, melyet lemészárolása, meggyil-
koltatása idéz elő; de mindez semmi
ahhoz képest, a mit akkor érez, a
mikor ártatlanul emberi voltának leg-
szebb diszétől, megbecsülhetetlen kin-
csétől a becsülettől fosztják meg szent-
ségtelen kezekkel aljas czélok elérése
végett.

Finom, érzékeny idegü nem-
zeteknél ilyenkor az egyén megszün-
nik egyén lenni; a benne élő meg-
sértett isteni szikra kitör a börtönök
falán, fittyet hány a szuronyoknak,
hajók nélkül evez át az oczeánon,
megragadja az emberek lelkét és rém-
tetekre serkenti a nemezist, minisz-
tereket és egész kormányokat buktat,
bűnösöket öngyilkosságba kerget s az
eltulajdonított, az elorzott becsületet
nemzeti büszkeséget képező intézmé-
nyek leplezett fekélyeinek feltárással
teljes mivoltában visszaszerzi annak,
a ki már ekkor talán rom, vagy om-
ladék vagy por és hamu.

Szomorú a dologban főleg az,
hogy az a pestis, mely egyesek
romlott lelkületében támadt, soka-
kat megmételyez s egy egész ne-
mes nagy nemzetnek arcját szé-
gyenpirba borítja, valóságos nem-
zeti szerencsétlenségévé válik.

Ehhez járul az ellenségek kárörvendő
öröme s az ártatlan rendszer megdön-
tésére törekvők ármánya, kik a zavaros-
ban halászva önző czéljaik elérése vé-
gett nem átalják nagy dolgokra hivatott
nemzetük cselekvő képességét megbé-
nitani; az egyik koronára vágyik, a

másik arany bilincsekre. De ez még
mindig csak egy nemzetnek a szeren-
csétlensége, a mely részvétellel tölt el
minden kebelt, de az idegennek tyuk-
szemét nem szoritja. Van azonban va-
lami, a mi e veszedelemből az egész
világnak részt juttat. Ez a pestis-
szerű valami megrendítő hatással van
a világfelfogásra, a mely a társada-
lomnak s a társadalmi lét jelen alak-
jának az alapja. Vérszemet kap az a
felső tizezer, melyet annak idején ki-
váltságaitól megfosztottak s jobban
tombolnak azok a milliók, kiknek szó-
tárában leggyűlöletesebb szó a „bour-
geois.“ E kettő, e két óriási ellentét
összeáll s egyesült erővel hasogatják,
döngetik a társadalom kapuit.

Az egyik eszélyességét és vagyonát,
a másik hatalmas markait, fanatizmusát
és éhségét viszi a küzdelembe. A
egyik csak is a nyeres és diadal esé-
lyeit mérlegeli, a másik számot vet
azzal, hogy nincsen veszteni valója,
mert életét rákényszerített rongyos
zubbonynak tartja, a melytől cziniz-
mussal vagy szépitve a dolgot stoi-
cizmussal nyugodtan, közönyösen
váltak meg.

A dolog tehát nagyon is meg-
gondolandó s valóban akarva nem
akarva hódolnunk kell a latin köz-
mondásnak: „cogito, ergo sum.“

Hogy miért elmélkedünk e felett
a halottak napján és mily tanulság
rejlik ebben arra városra, a melynek
érdekeit szolgálják e lapnak hasábjai,
arról a pillanat szomoruan komoly
volta által szült lidércz nyomás el-
multával fogunk értekezni.

Darvas Vilmos.

Pancsova költségvetése.

Városunk, 1899. évi költségvetését
a törvényhatósági bizottság mult közgyű-
lésén október 26-án tárgyalta. Illetőleg
nem tárgyalta, hanem tárgyalás nélkül el-
fogadta a tervezetet.

A bizalom nagyon szép tulajdonság
de a milyen helyén valónak lehet ott,
hol minden a legjobb rendben van, ép
olyan végzetessé válhatik ottan, hol köz-
tudomásulag nincsen minden rendben.

Városunk háztartásának
egyensúlya nincsen rendben.
Eppen azért nem szabadna az annak alap-
jául szolgáló költségvetést alig néhány
perczig tartó kedélyes beszélgetés köz-
ben letárgyaltnak és elfogadottnak nyilvánítani.
Különösen azért sem, mert tudni kellene,
hogy az egész tervezet meglehetősen gyor-
sasággal tárgyalatott a költségvetési bi-
zottságban alig 2—3 tag részvétele mel-
lett, s hogy az állandó választmány alig

főlnapi időt szentelt a város ezen legfontosabb ügyének.

Más városokban a költségvetés tárgyalása hetekig veszi igénybe az arra hivatott bizottságokat és dacára ennek a közgyűlés mint pl. most Szegeden, napokig tárgyalta azt tételről tételre.

De még más okból is kárhoztandó ezen eljárása a közgyűlésnek, azon közgyűlésnek, mely sokszor egészen semmitmondó dolgok felett órákig tartó meddő vitát folytat. Ugyanis az utolsó évek zárszámadásai azt a bizonyítékot szolgáltatják, hogy a város költségelölirányzata a múltban nem volt reális. Ezen szomorú tapasztalat pedig köteleességé teszi a közgyűlésnek a jövő költségvetéseket nemcsak alapos de szigorú bírálat tárgyává is tenni.

Hiszen a közeli múlt költségvetéseinek tárgyalásainál tanúsított könyvelmi jóhiszeműség avagy felületes nem törődés szomorú következményeit ép az idén félév 214. ezer forintos kölcsönrel kellett eltüntetni.

Igaz ugyan, hogy ezen 214.000 forintból 60.000 forint a selyemfőnyár építésére és 50.000 forint a „vasut jövedelmi tartalék alap” létesítésére fordított, de a fennmaradt 104.000 forint az 1897 év végével létezett ugynevezett függő tartozások törlesztésére lett kiadva.

Ezen „függő” tartozások pedig semmi egyéb, mint az utolsó néhány év zárszámadási difficizittje, vagyis a költségvetések nem reális összeállításának a következménye.

Az 1898. évi zárszámadásról, — próféta ihletség nélkül is — egész határozottsággal lehet állítani, hogy hiánnyal fog záródni. Ez által egy új „függő” tartozás keletkezik. Ezen függő tartozások — miután nem rendkívüli kiadásokból származnak — az itten divó szokás szerint a most megszavazott 1899. évi költségvetés terhére lesznek kiegyenlítve és már ezen oknál fogva is a jövő év költségelölirányzata sem reális.

De nemcsak azért megbizhatatlan a jövő év költségvetése, mert terhére még a folyó év számlái nyerne kielégítést, hanem főleg azért is, mert a 222697 frt 75 kr. szükséglet és 118382 frt. 83 kr. bevétel közti különbözet 104014 frt 92 kr. az előírandó pótdóbból nem fedezhető.

A költségvetés szerint ugyanis a hiány fedezésére kivetendő pótdó alapja 100.000 frt.

A kivetendő pótdó százalékokban kifejezve a következő: iskola adó 10% ipar- és kereskedő-tanonc-iskola adó 2%, általános pótdó 78% és 10% utadó vagyis összesen 100% a városi pótdó.

Minden számvevőségi tudomány nélkül is kiszámítható, hogy 100.000 frt. adóalapról 90%-a — az utadó nem számítható ide — csak kilencven ezer forint. De vajjon befolyik-e a kivetendő pótdó egész összegében? Bizonyára nem.

De ha be is folyrna, a világnak melyik pénztárosa tudna kilencven ezer forint bevételből 104014 frt 92 kr. kiadást fizetni? Talán még a pancsovai sem!

A múlt tapasztalatai alapján azonban bizton állíthatjuk, hogy a kivetendő 90, ezer forint pótdónak legalább 10%-a vagyis 9,000 forint nem folyik be és akkor majd az 1899. év végén megint

egy „függő” tartozás fedezetéről kell gondoskodni.

Ezért állítjuk; városunk 1899 évi költségvetése nem reális.

H I R E K.

Adakozások.

Az ev. ref. egyház bazárja számára. Germány Sarolta k. a. egy himzett selyemkendő.

Tarkó Ernőné: egy himzett milieu. Gottermayer K. könyvkötő (Bpestről): Rudnyánszky Serelem cz. költemény két példány diszkötésben.

Dr. Wittigschlager Rezsőné gyűjtőívén: Wittigschlager Károly: egy barometer, egy nagyobb fényképeret, egy kisebb fényképeret, egy óratartó, egy persely, három doboz levélpapír, írőszerek.

Bernádszül. Somosy Ida egy porcellán doboz egy fűrészelt fa óratartó — tolltartó, — egy nagyobb és egy kisebb kosár; selyem óratartó;

Szabolcska Mihály (Felfalu) Justh Zsigmondnak eredeti kéziratát.

Kramer Paula két palack francia cognac.

Ihász Lajosné sz. Jókai Etelka (Hathalom) olajfestmény, festett fatál, himzett tálcza kendő, süteménytálka; újságtartó, vörös legyező, olajfa ékszerdoboz, majolika sörös pohár.

Torday Györgyné: Egy tortatál, album, virágváza, ugyanaz kisebb; két hamartartó, 2 piros pohár, kis tálcza, 30 db. pohár serviette; 10 virág csokor, 10 cserép virág.

Schwarz Albert: két üveg finom likőr.

Hedrich Károly: egy akó aszsu vörösbőr.

Kovács Árpád illatszerek szappanok. Gillemot Lajos (Herkuleszfürdő) élő virágok.

Hönig Emilia díszes virág kosár. Lóczi Istványa: bársony asztalterítő, horgolással, levélnyomó üvegből.

Málnássy Ferenc: Lipót korabeli ezüst tallér.

Radda Frigyes: 10 üveg parfüm.

Georgievics István 1 nagy üveg parfüm, 2 doboz cukorka, 3 drb finom szappan, 2 doboz és 2 hüvely bajuszpedró.

Pénzbeli adományok újban. gf. Festetics Gyuláné sz. Pivkovich Gizella 100 frt, dr. Jókai Mór 25 frt.

Tarkó Ernőné ivén: Köszl Mari, Huibner Hedvig, Pracht István, Greff Aladár, N. N. Szentpéteri Zoltán, Gál Teréz, Dragojlov Hadia, Milenkovic, 50—50 krt, összesen 5 frt 50 kr.

Dr. Wittigschlager Rezsőné ivén: Dr. Sesitinszky Adolfné 2 frt. Feymann Gyula 3 frt, Wittigschlager Emma, Dr. Wittigschlagerné 2—2 frt, összesen 9 frt.

Dr. Erdős József (Debreczen) 5 frt, Dr. Kemény Kálmán (Bács-Almás) 2 frt.

Dr. Hódy Jánosné gyűjtő ivén: Gyulavári község 2 frt, Dr. Hódy Jánosné, ev. ref. egyház 1—1 frt, összesen 4 frt.

Péter Pál gyűjtő ivén: (Bpest.) Péter Pál 1 frt 50 kr. Dr. Hajós Béla, Dr. Reisz Gedeon, Dr. Maszák, Lipeki, N. N. 1—1 frt, Dr. Békásy, Dr. Fáy, F. F., J. R. Malczovics, Dr. Felnek, Dr. Bassa 50—50 kr. összesen 10 frt.

Gacsál János ivén: (T.-Vásárhely), Gacsál Jánosné, Gacsál János, özv. Liszka Lászlóné, Dr. Sebes Lajosné, Czégény Andrásné 1—1 frt. Görbe István, Baráth Dénes, Dieczel Lajos, Barabás Sándorné, Pázmány György, Szent Andor, 50—50 kr. Rada István. Bartos Elek 20—20 kr. Sepsei József 10 kr. összesen 9 frt.

Málnássy Lajos (Maksa) Málnássy Lajos, 50 kr. Amigo Mócz, Omigomovicsné, Szöresai András 20—20 kr. Amigo Dezső egy özevgnő, László Tamásné 10—10 kr. összesen 1 frt 40 kr.

Gromon Dezső egylet. 5 frt. Ihász Lajosné sz. Jókai Etelka ivén: (Hathalom) Ihász Lajos és neje 5—5 frt, özv. Peti Vaáli Mari 2 frt.

Siklódy István (Brassó) Siklódy I. 1—1 frt, Artky Ödön, Vágó Antal, Kovács József Csorba Sámuel 50—50 összesen 8 frt.

Kecskeméthy Gyula (R.Petre) ivén Kecskeméthy Gyula és neje, Rév Mór, Knoll János, Farkas József 1—1 frt, Haim Arbos, Moldován Miklós 50—50 kr. összesen 6 frt.

Felülfizettek: Torday György 6 frt, Kőszeghy József (Kéttornyulak) 5 frt, Petrovics András 1 frt, Richter Ferenc 1 frt.

Kassay István (Debreczen) és Czarinna Szilárd (Bresztovác) 2—2 frt.

Dr. Hódy Antal ivén: Rakicsics Sándor. Fritsche Ernő 1—1 frt, Manyik Antonia 1 frt 50 kr., Gerauth Otto 50 kr.

— **Halottak napján.** Az emberi szív legszébb megnyilatkozásának ünnepén, a halottak napján az egész keresztény világ egyetlen zárandók helye a temető. A temető csendjét az élők zokogása veri fel. Az alig beheggedt sebek felszakadnak; sajnó fájdalomtól könyező szülő, gyermek, hitves és testvér lelke egész ünnepélyeséggel közeledik azon hideg rögökhöz, melyek valamely drága halott poradozó hamvait takarják. Egy napra bucsút jár a kegyelet és szeretet azon sírdombokhoz, melyek alatt örök nyugalom honol. A gazdag a kripta hideg márvány síremlékére a szegény a szerény sírhalom korhadt fejfájára borul. Gyöngegdek kezek megigazítják, könyező szemek megöntözik a gyeses sírok virágdiszét. Menjetek és imádkozatok örök nyugalomukért, szenteljétek legjobb érzelmeiteket kedves emlékezeteknek és ti, az örök nyugalom részesei legyetek szószólói az élők imáinak. Halottak napját ünnepli ma a keresztény világ. Menjetek a temetőkhöz és a halál csendes birodalmában tanuljatok meg emlékezni is szeretni.

— **Kitüntetett állatorvos.** Ő felsége a földművelésügyi magyar miniszter előterjesztése folytán Mihály Miklos a városunkban is előnyösen ismert nagybecskerekai állami főállat orvosnak az állategészségügyi felügyelői címet adományozta.

— **Beszűntetett fegyelmi ügyek.** Skerzil János városi főszámvevő és Pavlovics Péter volt adóhivatali számtiszt ellen még tavaly indított meg a fegyelmi eljárás, mert az 1897-iki virilisták névjegyzéke összeállításának alapul szolgáló adóhivatali kimutatás hibás volt. Az október 24-én ülésezett fegyelmi választmány a további eljárást beszüntette.

— **Válalkozók figyelmébe.** A m. kir. szegedi honvéd kórház vendéglősszerű élelmezésének 1899. évi időszakra való biztosítása iránt Szegeden a m. kir. szegedi II. honvéd kerületi parancsnokság hadbiztonsági osztályában f. évi november hó 15-én bizottsági tárgyalás fog tartatni. A szükséges elemi cikkek szállítására vonatkozó és egyes vállalkozók által benyújtandó ajánlatok mintája a szállítandó cikkek minősége és mennyisége, továbbá a szállítási feltételek iránt tájékozásul a kiadott hirdetések szolgálhatnak, melyek a helybeli honvéd zászlóalj irodájában megtekinthetők.

— **A katonák eskütétele.** Helyőrségünk ujonczai — ugy a közösöké mind a honvédségé — tegnap „mindszentek” napján tették le ünnepélyesen az esküt. Ugy a róm. kath. mint a gör. kel. szerb templomban ezen alkalomból istentiszteletek tartattak.

— **Halálozás.** Idősb Kirchner József, rudolfsnádi nyugalmazott tanító, az arany érdemkereszt tulajdonosa f. hó 27-én az örök élet hazájába költözött. A megboldogult temetése f. hó 29-én ment végbe nagy közönség részvétel mellett. A délmagyarországi tanító-ság nevében Janda Ferenc tartott a megboldogult felett szivreható gyászbeszédet. Nagyon feltűnt, hogy Rudolfsnád községe részéről, a melynek ő volt a telepítője, senki sem bucsuzott el, pedig, ha a tanítás, az egylet és az egyház körül szerzett érdemeit nem tekintették, tekinthettek volna érdemnek azt, hogy Rudolfsnád kiválasztott népet Mózesként vezette a pusztán át az ígéret földje felé, nemzedékeket felnevelt és mindjajukat bő tapasztalataival s tanácsaival vezette. Részünkről kívánjuk, hogy könnyű legyen a megboldogultnak, az anyaföld amemelyen annyit fáradozott. Nyugodjék békében.

— **A reformátusok ünnepélye** iránt óriási az érdeklődés; a jegyek az estélyre már

ma j d n e m t e l j e s e n e l f o g y t a k . S o k a n k é s z ű l n e k v i d é k r ől , k ű l ö n ö s e n B e c s k e r e k r ől é s T o r . - V á s á r h e l y r ől ; a v á s á r h e l y i e k k ű l ö n v o n a t t a l s z á n d é k o z n a k v i s s z a m e n n i . A b a z á r r e n d k i v ű l é r d e k e s é s f e l e t t e o l c s ó l e s z . J á s z a i M a r i é s S z i l á g y i A r a b e l l a i s o t t l e s z n e k a b a z á r b a n , m e r t ő k m á r s z o m b a t e s t e é r k e z n e k . M a , s z e r d á n d é l u t á n 4 ó r a k o r t a r t j a a r e n d e z ő b i z o t t s á g u t o l s ó g y ű l e s é t a v á r o s h á z a b a n . A z e l á r u s í t ó h ő l g y e k n ős v o r á b ől t é v e d é s b ől k i m a r a d t a k m u l t s z á m u n k b ől W e r i g a Z s ó f i a é s K r a m e r P a u l a k i s a s s z o n y o k n e v e i .

— **Elvi jelentőségű határozat.** Az iskolának az iskolaszékekben való mikénti képviseltetése már sok izetlenségnek volt kutterforsa. A törvény értelmében a tantestületek képviselőket választanak az iskolaszékekbe; de hogy az iskola igazgatója a helyi iskolahatósággal milyen viszonyban van ez eddigelé egészen világosan nem volt megállapítva. A vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak egy konkrét esetről kifolyólag 1897 évi július hó 27-én 42966/1796 szám alatt kelt határozata ezt a viszonyt is rendezi. A rendelet a következőképen hangzik: „Mint hogy pedig a népoktatási törvények végrehajtása tárgyában a polgári községi iskolaszékek számára kiadott utasítás 47 §-ának B) betűje alatt foglaltak az igazgató tanítónak kötelességévé teszik az iskolaszékekkel való érintkezést, — másrészt mivel az iskola kormányzati ügyeinek az iskolaszék előtt való rendezes tárgyalása is szükségessé teszi — a két iskola igazgatója az iskolaszékek előadójaképen az iskolaszék üléseiben tartozik részt venni és ott saját iskolája ügyeit illető kérdések tárgyalásaiban tanácskozási joggal is bír.”

— **Uj távirtda-állomások.** A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter a torontáli helyi érdekű vasutak Torontálvármegyében fekvő Klekk, Katalinfalva, Bégaszentgyörgy, Itvarnok, Csösztelek, Magyar-és Német-Czernya távirtdaít állami és magántáviratok kezelésére is felhatalmazta.

— **Gabona bevásárlás.** A torontálvármegyei gazdasági egyesület indomására hozza a vármegye gazdaközségének, hogy a cs. és kir. 7. hadtest intendánsága Temesvárott kereskedelmi szokvány szerint raktárszerű minőségű 1400 mm. buzát, 9500 mm. rozst és 8920 mm. zabot vásárol, melyekre vonatkozólag, az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatokat 1898. évnovember hó 5-ig kell betérjeszteni a 7-ik hadtest intendánságának Temesvárra. Ezen ügyre vonatkozólag részletes felvilágosítás szereshető a „Gazdasági egyesület” kivatalos helyiségében.

— **Eredeti adóvallomás.** A pancsovai városi adóhivatalnál a következő tőkekamat és járadék-adó alá eső jövedelemtől szóló vallomás adatott he: „Uram Szent Istenem! Teszenek vizsgálat tárgyává tenni azt, hogy honnan származik és veszi eredetét a M. elleni fenti követelésem és megfognak győződni arról, hogy az nem tőkekövetelés hanem a saját verejtékemmel keservesen összehozott s ügyfelem perében előlegkép s a költségek fedezésére kiadott pénz, a melyet perköltségnek neveznek, s a mely perköltségeket, hogy behajthassam, újból kellett a szükséges költségekre valót összekoldulnom. A bíróság az oka annak, hogy a követelés jogi természetét, nem jelezte meg közelebről, úgy a mint én kértem volt.” — És ilyen követelések után vetnek ki adót.

— **Magyarország népesedése szeptember havában.** A központi statisztikai hivatal „Havi Közlemények” most megjelent szeptember havi füzetéből vesszük a mult hónap népesedésére vonatkozó következő főbb adatokat: Magyarországon és Fiumében az élve születettek száma a lefolyt szeptember hónapban 53258 volt, a halva születetteké 1074. Hét év-nél fiatalabb korban 21471-en, hét év-nél idősebb korban 16057-en haltak el, úgy hogy a halálozások összes száma 37.528. A népesség természetes szaporodása tehát szeptember hónapban 15730.

— **Megcsipett tolvaj.** Ivanovics Alexa hírhedt csirkefogó, kit rendőrségünk a mult héten több rendbeli lopásért letartóztattott, — de ismét el is szalasztott, tegnap újból horogva került és most már gondosabb őrizet alatt elmélkedik az enyém és tied közti

különbőség felől. A rendőrség erélyesen tovább nyomozza a jó madár viselt dolgait.

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.
Nyomatott Vig Simon gyorssajtóján.

21538 sz.
tlkvi 1898.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. törvényszék mint tlkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán a Vuicsics Péter dolovai lakós javára 286 frt tőke, ennek 1888. évi május hó 16-tól járó 6% kamata 48 frt 32 kr. eddigi 11 frt 30 kr. jelenlegi s még felmerülő költség kielégítése végett az 1881. LX. t.-cz 144. §-a alapján s 146 §-a értelmében Velya Pan hagyatéka és Velya férj. Popa Lyubu dolovui la-os ellen a Dolova községben fekvő és a dolovai 2965 sz. tjkvben foglalt 1.) I. dűlő 240 hrsz. 229□-ól II. oszt. szántóra 17 frt, 2.) II. dűlő 240 hrsz. 1 hold II. oszt. szántóra 89 frt, 3.) III. dűlő 240 hrsz. 914□-ól II. szántóra 68

frt, 3.) 523 hrsz. 721□-ól szőlőre 137 frt 5.) 523 hrsz. 400□-ól szőlőre 46 frt, A dolovai 1266 sz. tkvben foglalt 6.) 34 sz. ház és 6684/7□-ól házhelyre egészen 141 frt, 7.) 523 hrsz. 1120□-ól szőlőre 17 frt 60 kr. kiáltási árban (ez utóbbi részlet kikiáltási ára Bolyanacz Pál utóajánlattevőnek ígérését képezi) az árverést elrendeli és azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Dolova községében 1899. évi január hó 7. napján d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő úgy a tlkvi hivatalban mint Dolova községben kifizegesztett és megtekinthető feltételek mellett:

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.
3. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 1 frt 70 kr., 8 frt 90 kr., 6 frt 80 kr. 13 frt 10 kr. 4 frt 60 kr., 14 frt 10 kr., és 1 frt 76 krt készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezeihez letenni.

Pancsován, 1898. évi oktob. hó 14-én.

Jankó, kir. törv. bíró.

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER
Linimentum Capsici compositum.

Ezen hírneves háziszser ellentart az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik küszvény-nél, eszűná., tag-szaggyatásnál és megfűlések-nél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszer-tárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebb-bertéki utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czéggjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és TSA., eszsz. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT (Thüringia).

Homoki szőlőtelepítőknék igen fontos.

A cég 17 év óta áll fenn s most már az országon kívül is elterjedt a híre, amennyiben ma már sok nemes és vadoncz csemetét szállít Ausztria, valamint Szerbia, Bulgária, Románia és Németország részére. Nemesfa-állományozó ezuttal 500,00 db; vadoncz-állományozó 8 millió. A cég évenként 4500—5000 rendelőnek küld szállítmányokat. A gyümölcsfa-iskola teljesen homoktalajon létesült s így az főként a homoktalajban éppen úgy, mint az agyagos, kövecses talajban, nemkülönbön a lapos és magas (hegyes) fekvésnél mindig biztosabban ered meg és fejlődik, mint az, mely agyagos iszaplerakodású vagy túlságosan kövérített talajban állítatik elő. A gyümölcsfajok boldogult Bereczki Máté mezőkovács-házi hírneves telepítő valók. Ugy magaderekü, valamint törpe csemeték megrendelhetők, körte, alma, szilva, őzsi barack, kajazin-barack, cseresznye, meggy, laponya, birs, dió és eperből. Az 1—2—3—4 éves, gazdag gyökere, fajhiteles, igen szép csemeték darabja azok erőssége szerint 15 krtól 40 krig. A 4—5 éves igen erős koronás sorták árja 45—50 kr. Nagyban vétel, né az árak külön megállapodás tárgyát képezik. Fentirt gyümölcsfajokból táblatitítés folytán 1—2—3—4 éves selejtezett minőségű csemeték is kaphatók, erősség szerint 2—5—7—10—15 krtól, melyek gazdag gyökereitük-nél fogva főként nagyban telepítésekhez ölesőségük folytán igen ajánlatosak. Fenti minőségű csemeték vadonczai is bármily számban és erősségben megrendelhetők a fentirt czégnél. A gazdag gyökerezeti vadonczok 1000-e azok erőssége szerint 5 frt 85 krtól 19 frtig terjed. Nagyobb vételnél 5—10—15%, engedmény. — Levél-cím:

UNGHVÁRY LÁSZLÓ gyümölcsfa-iskolája, CZEGLÉDEN.

!! Tessenék árjegyzéket kérni !!

Előfizetési felhívás!!

"PILLANGÓ"

társadalmi és művészeti élcslapra
(Magyar Fliegende Blätter).

ÉLCLAP, melynek Magyarországon nincsen párja.

ÉLCLAP, mely nem a politika mezején botanizál a humor után.

ÉLCLAP, a mely nem a pikantéria pezsgő forrásából meríti anyagát.

ÉLCLAP, mely nem bánt személyeket.

ÉLCLAP, amelynek egyedüli célja az, hogy mulattasson, ecsettél és tollal összehordva a társadalom derűs jeleneteit, olykor-olykor tollhegyre szurva egy-egy félszegséget is, hogy okuljon rajta az, akit illet.

A „PILLANGÓ” a család lapja. Apa, anya bátran kezébe adhatják e lapot a kicsinyeknek is. Elolvashatja a serdülő lányka épügy, amint elolvashatja az a kis konyeleskedő iskolás fiú is, a ki azt hiszi, hogy neki már mindent szabad olvasni. — Nincs benne semmi, a mi megméltányoz, száműzve van hasábjairól a kétértelműség.

A „PILLANGÓ” illusztrációi vetélkednek a külföld hasonló kiadványaival és minden szalon díszét képezik.

Inyven küldjük a „PILLANGÓT” 1898. október hó 1-étől három hónapon át mindenkinek, a ki már most 1899. évre előfizet.

Inyven küldünk mutatványszámot mindenkinek, a ki erre felker bennünket.

A „PILLANGÓ”

előfizetési ára:

Egész évre 4 frt. — Fél évre 2 frt. — Negyed évre 1 frt.

Legcélszerűbben tehet előfizetni postautalvánnyal.

A „PILLANGÓ” kiadóhivatala:

BUDAPEST,

VI. ker., Teréz-körut 35, I. em.

Legnagyobb nyeremény legszerencésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50.000 nyeremény
JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencésebb esetben
1.000,000 korona.

A nyeremények részletes beosztása a következő:

	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 „ „	200000
2 „ „	100000
1 „ „	90000
1 „ „	80000
1 „ „	70000
2 „ „	60000
1 „ „	40000
5 „ „	30000
1 „ „	25000
7 „ „	20000
3 „ „	15000
31 „ „	10000
67 „ „	5000
3 „ „	3000
432 „ „	2000
763 „ „	1000
1238 „ „	500
90 „ „	300
31700 „ „	200

15650 á 170, 130, 100, 80, 40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**
melyek hat huzásban sorsoltatnak ki.

A harmadik nagy magy. kir. osztálysorsjáték nem-sokára ismét kezdődik és

100,000 sorsjegyre újból **50,000** nyereményj

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyeresi esélyek tehát, mint már általánosan is meretes óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160.000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencésebb esetben

egy millió korona.

Szíves mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervezett eredeti árban és pedig: egy egész 1-ső oszt. eredeti sorsjegyet 6.— frt „ fél „ „ „ 3.— „ „ negyed „ „ „ 1.50 „ 1 nyolczad „ „ „ —.75 „

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése ellenében,

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindeuki megjelenhetik.

Kérjük a rendelvényeket mielőbb, legkésőbb azonban

f. évi november 17-ig

hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa

a m. kir. szab. osztálysorsjáték

főelárusítói

Budapest, V., Váci-körut 4a.

Rendelőlevel levágandó

TÖRÖK A. és Tarsa uraknak Budapest.

Kérek részemre.....I. osztályu magy kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget.....frt) utánvételezni kérem
postautalvnnal küldöm. } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím:

VIG SIMON

Gromon utca 8. sz. **Pancsova** Csuresin-féle házban.

Nagy és kis gyorsajtókkal
jól berendezett

KÖNYVNYOMDA.

Könyvkereskedés, papir- és író-
szerek raktára.

Könyvkötészet.

Mindennemű

könyvkötői munkákat

és

nyomtatványt

pontos és csinos kivitelben legelőszöbben

akar vidéki megrendelések után is posta
fordultával szállit.